

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Literatura Słowian południowych na tle kultury Półwyspu Bałkańskiego

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Studia slawistyczne		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność STUDIA SERBISTYCZNE		Kod zajęć 03SLASRBS.13P.03643.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Anna Gawarecka		
Prowadzący zajęcia	Ewa Szperlik		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Zaliczenie z oceną - Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 5
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Egzamin - Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	□ interpersonalne: wypracowanie zdolności krytycznych i samokrytycznych oraz umiejętności docenienia różnorodności kulturowej i wielokulturowej
C2	; □ instrumentalne::zdobycie wiedzy ogólne z zakresu literatur i kultur Południowej Słowiańszczyzny
C3	□ systemowe: wypracowanie zdolności do samodzielnej pracy, kompetencji badawczych, umiejętności konstruowania dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej

Wymagania wstępne

Wiedza na poziomie podstawowym na temat historii literatury europejskiej,
Umiejętność formułowania opinii i sądów (pisemnie i ustnie) na temat zagadnień literackich

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	definiuje bałkańską przestrzeń kulturową i opisuje charakterystyczne dla niej zjawiska (kultura ludowa, idee wspólnotowe Słowiańszczyzny, wielkie mity narodowe)	SLA_K1_W01, SLA_K1_W02	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
W2	dostrzega związki między fenomenami z zakresu literatury i kultury Słowian południowych	SLA_K1_W02, SLA_K1_W08	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
W3	zna specyfikę południowosłowiańskiego procesu historycznego i kulturowego oraz relacje pomiędzy literaturą pisaną i ustną, a także specyfikę relacji kulturowych między Półwyspem Bałkańskim i pozostałą częścią Europy	SLA_K1_W02, SLA_K1_W05	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	analizuje i interpretuje teksty literackie i naukowe charakterystyczne dla bałkańskiej przestrzeni kulturowej	SLA_K1_U05, SLA_K1_U06, SLA_K1_U08, SLA_K1_U09, SLA_K1_U11, SLA_K1_U12	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
U2	wyjaśnia związek wybranych utworów literackich z obszarem kulturowym Bałkanów, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych, charakterystycznych dla Slavia Latina, Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica	SLA_K1_U03, SLA_K1_U05, SLA_K1_U06, SLA_K1_U07, SLA_K1_U08	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
U3	ustnie i pisemnie formułuje sądy na temat literatury Słowian południowych	SLA_K1_U04, SLA_K1_U07, SLA_K1_U08, SLA_K1_U12	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	umie kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólniać i modyfikować	SLA_K1_U06, SLA_K1_U08, SLA_K1_U10, SLA_K1_U11, SLA_K1_U12	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	samodzielnie ocenia południowosłowiańskie dzieła literackie oraz teksty kultury,	SLA_K1_K01, SLA_K1_K05, SLA_K1_K08	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
K2	potrafi uargumentować określone stanowisko dotyczące literatur i kultur południowosłowiańskich	SLA_K1_K05, SLA_K1_K07	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury średniowiecznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości	W1, W2, W3, U1, U2, U4, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
2.	Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury renesansowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości	W1, W2, W3, U1, U2, U4, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
3.	Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury barokowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości	W1, W3, U1, U2, U4, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
4.	Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury romantycznej/odrodzenia narodowego w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości	W1, W3, U1, U2, U4, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
5.	Prezentacja transformacji kanonów kultury po 1991 roku na obszarze Półwyspu Bałkańskiego	W1, W2, W3, U1, U2, U4, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
6.	Prezentacja roli folkloru w kulturach i literaturach południowosłowiańskich	W2, W3, U1, U4	Wykład, Konwersatorium
7.	Przedstawienie omawianych zjawisk na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych Półwyspu Bałkańskiego	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K2	Wykład, Konwersatorium
8.	Prezentacja interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązań omawianych zjawisk z innymi dziedzinami sztuki	W1, W2, U2, U3, U4, K1	Wykład, Konwersatorium
9.	Wskazanie związków literatur południowosłowiańskich z literaturą europejską	W3, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
10.	Przedstawienie genezy i zasadniczych cech przestrzeni kulturowej Półwyspu Bałkańskiego, szczególnie modeli Slavia Latina i Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zdanie testu oraz kolokwium ustnego Kryteria oceny bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza i umiejętności (95–100%) dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza i umiejętności (90–95%) dobry (db; 4,0): dobra wiedza i umiejętności (80–90%) dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, i umiejętności, ale ze znacznymi niedociągnięciami (70–80%) dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza i umiejętności, ale z licznymi błędami (60–70%) niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza i umiejętności (poniżej 60%)
Konwersatorium	Zdanie testu oraz kolokwium ustnego Kryteria oceny bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza i umiejętności (95–100%) dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza i umiejętności (90–95%) dobry (db; 4,0): dobra wiedza i umiejętności (80–90%) dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, i umiejętności, ale ze znacznymi niedociągnięciami (70–80%) dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza i umiejętności, ale z licznymi błędami (60–70%) niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza i umiejętności (poniżej 60%)

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
-------------	--------------------------

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zdanie egzaminu Kryteria oceny bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza i umiejętności (95–100%) dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza i umiejętności (90–95%) dobry (db; 4,0): dobra wiedza i umiejętności (80–90%) dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, i umiejętności, ale ze znacznymi niedociągnięciami (70–80%) dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza i umiejętności, ale z licznymi błędami (60–70%) niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza i umniejętności (poniżej 60%)
Konwersatorium	Zdanie testu oraz kolokwium ustnego Kryteria oceny bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza i umiejętności (95–100%) dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza i umiejętności (90–95%) dobry (db; 4,0): dobra wiedza i umiejętności (80–90%) dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, i umiejętności, ale ze znacznymi niedociągnięciami (70–80%) dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza i umiejętności, ale z licznymi błędami (60–70%) niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza i umniejętności (poniżej 60%)

Literatura

Obowiązkowa

1. Czajka H., Bohaterska epika Słowian południowych, Wrocław 1968.
2. Dąbrowska – Partyka M., Świadcetwa i mistyfikacje. Przed i po Jugosławii, Kraków 2003.
3. Rapacka J., Dawna literatura serbska i dawna literatura chorwacka, Warszawa 1993.
4. Rapacka J., Godzina Herdera, Warszawa 1995.
5. Todorova M., Bałkany wyobrażone, Wołowiec 2008.
6. Współcześni Słowianie wobec własnych tradycji i mitów. Sympozjum w Castel Gandolfo 19-20 sierpnia 1996, pod red. M. Bobrownickiej, Kraków 1997.

Dodatkowa

1. Bogatyriew P., Semiotyka kultury ludowej, Warszawa 1979.
2. Gusiew W., Estetyka folkloru, Wrocław 1979.
3. Wielkie mity narodowe Słowian. Materiały do dyskusji panelowej towarzyszące konferencji „Język, literatura i kultura Słowian – dawniej i dziś III”, Poznań, 23-26. IX. 1999.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie pracy pisemnej	15
Przygotowanie do zajęć	30

Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SLA_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny swej wiedzy oraz stosowania jej w pracy zawodowej i życiu społecznym
SLA_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do eksponowania znaczenia Słowiańszczyzny i jej roli w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy
SLA_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczności lokalnej i popularyzowania wiedzy o krajach i językach słowiańskich
SLA_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych
SLA_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje pozwalające na stosowanie wiedzy slawistycznej w różnorodnych dziedzinach nauki i życia zawodowego i społecznego
SLA_K1_U04	Absolwent/ka potrafi w języku polskim i języku kraju specjalności posługiwać się terminologią używaną w naukach slawistycznych oraz opisywać za jej pomocą wybrane problemy badawcze i zadania profesjonalne
SLA_K1_U05	Absolwent/ka potrafi prawidłowo opisać wzorce i fenomeny kulturowe charakterystyczne dla wspólnoty narodowej kraju specjalności
SLA_K1_U06	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i użytkować wiedzę slawistyczną przy użyciu różnych źródeł i narzędzi badawczych
SLA_K1_U07	Absolwent/ka potrafi sporządzić ustną lub pisemną wypowiedź w języku kraju specjalności oraz w języku polskim, dotyczącą zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł naukowych oraz dokonując wyboru metody badawczej
SLA_K1_U08	Absolwent/ka potrafi dokonać obserwacji zjawisk literackich, językowych i kulturowych w ujęciu synchronicznym i diachronicznym oraz analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności ludzkiej
SLA_K1_U09	Absolwent/ka potrafi realizować zasadę ustawicznego dokształcania się
SLA_K1_U10	Absolwent/ka potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu slawistyki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania zachowań językowych, literackich i kulturowych
SLA_K1_U11	Absolwent/ka potrafi na poziomie podstawowym wykorzystywać kompetencje badawcze pozwalające na analizowanie ustaleń naukowych oraz prowadzenie samodzielnych badań slawistycznych o podstawowym stopniu trudności w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa slawistycznego
SLA_K1_U12	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać samodzielne opinie na temat ważnych dla kraju specjalności wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych oraz powoływać się w tym zakresie na źródła wiedzy slawistycznej i opinie ekspertów
SLA_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie slawistyki w systemie nauk humanistycznych oraz jej wyróżniki przedmiotowe, terminologiczne i metodologiczne
SLA_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę krajów słowiańskich, ich historię oraz aktualną sytuację geopolityczną i rozpatruje te zagadnienia we wzajemnych stosunkach i uwarunkowaniach
SLA_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zakresie elementarnym problematykę folkloru kraju specjalności, jego związków z folklorem innych krajów słowiańskich oraz roli folkloru w kształtowaniu się kultury narodowej i regionalnej
SLA_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie elementarnym powiązania literaturoznawstwa i językoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi